

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-01-28

Närvarande: justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, f.d. kammarrättspresidenten Jan Francke.

Enligt en lagrådsremiss den 19 december 2002 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,
2. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
3. lag om ändring i brottsbalken,
4. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
5. lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt,
6. lag om ändring i lagen (1976:371) om behandlingen av häktade och anhållna m.fl.,
7. lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
8. lag om ändring i polislagen (1984:387),
9. lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125),
10. lag om ändring i skollagen (1985:1100),
11. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
12. lag om ändring i lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
13. lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område,
14. lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Magnus Mathiasson med biträde av ämnesrådet Carin Jahn.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

Lagrådsremissen innehåller en rad förslag om lagändringar som alla har till syfte att förebygga att barn hamnar i utsatta situationer eller, om så skett, anvisar åtgärder till barnets skydd och stöd. Förslagen är av olika karaktär. Vissa är mera övergripande, som exempelvis ökad samverkan mellan myndigheter och utvidgad anmälningsskyldighet i fråga om barn som behöver skydd. Andra lagförslag syftar till att genom punktvisa ändringar i befintlig skydds- och vårdlagstiftning stärka barnets ställning. Exempel på detta är flera av förslagen om ändringar i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och om ändringar i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, som syftar till att klargöra vissa frågor om socialnämndernas ansvar för handläggningen av ärenden om barn.

Lagrådsremissen tar sin utgångspunkt i att barn behöver ett stärkt skydd mot att, som det uttrycks, "fara illa eller riskera fara illa" i vissa situationer. Vad som avses illustreras med exempel i avsnitt 5.1. Även om det framgår att redovisningen inte är uttömmande vill Lagrådet redan på detta stadium varna för risken att exemplen uppfattas som heltäckande. Sexuella övergrepp mot barn kan man exempelvis väl tänka sig begås av annan än en vuxen person och annan än vårdnadshavare kan genom nedlåtande eller annan förnedrande behandling kränka barnet. Det är inte minst mot bakgrund av det ansvar som följer med anmälningsskyldigheten viktigt att man är öppen för att det kan vara fråga om skiftande situationer.

Lagrådet finner att de föreslagna lagändringarna ligger i linje med de ändamål som förslagen är avsedda att tillgodose och att den lämnade bakgrundsbeskrivningen på ett adekvat sätt belyser det behov av åtgärder som föreslås i remissen. Lagrådet har emellertid vissa synpunkter på enskildheter i förslagen, vilka behandlas i det följande under resp. förslag till lagändring. Under rubrikerna samverkan resp. anmälningsskyldighet behandlas särskilt sekretessfrågorna, vilka Lagrådet anser inte blivit tillräckligt djupgående belysta. Lagrådet kommenterar redan inledningsvis dessa frågor.

Samverkan

I remissen framhålls särskilt vikten av samverkan mellan myndigheter m. fl. i frågor som rör barn som far illa. Samverkan torde avse samarbete såväl i ett vidare perspektiv (t.ex. förebyggande och uppsökande verksamhet) som på individnivå. Hur samverkan skall gå till är inte närmare beskrivet men av den föreslagna 5 kap. 1 a § SoL framgår att socialnämnden skall aktivt verka för att samverkan kommer till stånd. På socialnämndens ansvar ligger därför att finna lämpliga former för samarbete. Som framgår av remissen är samverkansfrågorna inte nya. De har tidigare dock avsett i huvudsak samverkan i individärenden. Att den nya bestämmelsen täcker samverkan även i övergripande frågor ligger i linje med lagstiftningsåtgärdernas syften. Detta gäller också ambitionen att genom uttryckliga lagbestämmelser slå fast skyldigheten att samverka.

Lagrådet vill peka på vikten av sekretessfrågorna i detta sammanhang. I denna del förutsätter remissen att bestämmelserna om samverkan inte skall vara sekretessbrytande. Såvitt framgår gäller detta såväl i övergripande ärenden som i ärenden på individnivå. Det ankommer inte på Lagrådet att sätta gränserna för sekretessens räckvidd men man hade gärna sett en utförlig diskussion i frågan i

remissen. De lagändringar som föreslås motiveras av att behovet av samarbete mellan myndigheter som har med barn att göra är av yttersta vikt. Det måste därför vara angeläget att detta samarbete inte hindras av sådana sekretesshänsyn som dikteras av intressen som kanske borde vika mot bakgrund av det angelägna syftet. Mot denna bakgrund hade det varit en fördel om remissen hade innehållit en mera allsidig belysning av sekretessfrågorna och inte minst en motivering till att samverkansbestämmelserna inte skall vara sekretessbrytande.

Vid föredragningen har upplysts att anledningen till att man inte närmare gått in på sekretessfrågorna är att de är föremål för utredning och att sekretessen på det område som här behandlas uttryckligen omfattas av de direktiv (Dir. 1998:32) som gäller för denna utredning. Lagrådet har förståelse för ställningstagandet i denna del men anser att övervägandena borde ha framgått av remissen, som därutöver gärna kunde ha innehållit en utförligare belysning av de motstående intressen som föreligger.

Anmälningsskyldighet

Behovet av information om barn som misstänks fara illa täcks delvis av den anmälningsskyldighet till socialtjänsten som åligger vissa myndigheter som arbetar med eller kommer i kontakt med barn. I syfte att utvidga kretsen av anmälningsskyldiga föreslås ändringar i 14 kap. 1 § SoL. För att vidare uppmärksamma särskilt vissa yrkesgrupper på anmälningsskyldigheten föreslås att hänvisningar till 14 kap. 1 § införs i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och andra lagar som styr verksamheter med barnkontakt.

Anmälningsskyldigheten bryter eventuell sekretess för de uppgifter som omfattas av anmälan [14 kap. 1 § andra meningen sekretess-

lagen (1980:100)]. Frågan hur man löser de sekretessproblem som kan uppkomma som en följd av en anmälan är dock inte självklar. Det vore olyckligt om den vidare dialogen med den anmälade parten, vilken också kan komma att innehålla uppgifter med anknytning till anmälan, skulle komma att hindras av sekretess. De synpunkter på sekretessfrågorna som Lagrådet lämnat under närmast föregående avsnitt gäller också i denna del.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

1 §

I remissen föreslås att uttrycket barn och ungdom byts ut mot barn och unga. Lagrådet förordar att den nuvarande lydelsen lämnas oförändrad.

Enligt den föreslagna lagtexten i 1 § sjätte stycket skall den unges inställning så långt möjligt klargöras och skall hänsyn tas till den unges vilja med beaktande av hans eller hennes ålder och mognad. Bestämmelsen anges vara en direkt anpassning till artikel 12 i Förenta Nationernas barnkonvention och dess ordalydelse överensstämmer i huvudsak med 3 kap. 5 § andra stycket SoL (jfr även 6 kap. 2 b § föräldrabalken). Enligt författningskommentaren innebär detta att den unge har rätt att bli hörd och att få sin vilja beaktad i alla beslutssituationer vid ingripanden från socialtjänsten. Vad som sägs i författningskommentaren är, enligt Lagrådets uppfattning, betydligt mer kategoriskt än vad som kommer till uttryck i lagtexten. De åtgärderna som följer av artikel 12 i barnkonventionen synes vara tillgodosedda genom den föreslagna lagtexten.

14 §

Bestämmelsen i 14 § andra stycket 1 bör omfatta även sådana fall då umgänget är reglerat genom interimistiskt beslut av domstol. Lagrådet föreslår följande lydelse: ” 1. besluta hur den unges umgänge med vårdnadshavare och med förälder som har umgänge reglerat genom dom eller beslut av domstol eller genom avtal skall utövas, eller ”.

Motsvarande ändring föreslås i 31 §.

15 b §

För att ge tydligare uttryck åt den återhållsamhet som bör prägla tillämpningen av tvångsåtgärder föreslår Lagrådet följande lydelse av 15 b § första stycket andra meningen: ”Om det krävs med hänsyn till den intagnes speciella behov av vård, hans eller hennes säkerhet eller övriga intagnas säkerhet, får en intagen på en sådan enhet hindras från att träffa andra intagna (*vård i enskildhet*).”

Beträffande 15 b § andra stycket andra meningen ifrågasätter Lagrådet om den frist för omprövning som angetts i lagtexten överensstämmer med beskrivningen i författningskommentaren.

Enligt Lagrådets mening är det att föredra att bestämmelsen om omprövning utformas efter mönster av 13 § tredje stycket. Till följd härav och med beaktande av förslaget rörande första stycket föreslås följande lydelse: ”En fråga om vård i enskildhet skall prövas fortlöpande och alltid omprövas inom sju dagar från senaste prövning.”

Motsvarande ändringar föreslås i 34 § andra och tredje styckena

lagen (1988 :870) om vård om missbrukare i vissa fall (LVM) och i 14 § tredje stycket lagen (1998 :603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU).

31 §

I 31 § föreslås motsvarande ändring som i 14 § andra stycket 1.

40 §

Beslut om omedelbart omhändertagande, om förebyggande insatser eller om tillfälligt flyttningsförbud gäller omedelbart. Andra beslut av rätten gäller i enlighet med huvudregeln när de vunnit laga kraft. Rätten kan dock förordna att ett sådant beslut skall gälla omedelbart. En motsvarande ordning gäller i fråga om rättens beslut enligt LVM (43 §). Mot denna bakgrund och särskilt med beaktande av de möjligheter rätten har att förordna att ett beslut skall gälla omedelbart är skälen för den föreslagna ändringen, enligt Lagrådets mening, inte övertygande. Förslaget avstyrks.

42 §

Enligt förslaget har den intagne rätt att få ett beslut om vård i enskildhet men inte ett beslut om avskildhet prövat av domstol. Enligt remissen kan ett beslut om avskildhet överprövas endast genom granskning av Statens institutionsstyrelse inom ramen för den myndighetens tillsynsfunktion.

Beslut om avskildhet är en frihetsinskränkande åtgärd. De skäl som anförs i remissen för att inte ge möjlighet till en prövning i domstol är, enligt Lagrådets mening, inte övertygande. Det är visserligen riktigt att avskildheten, som inte får pågå längre än 24 timmar i följd, regel-

mässigt har upphört när prövning i domstol kan ske. Detta förhållande utesluter dock inte att den intagne kan ha ett berättigat intresse av att få ett beslut om avskildhet prövat av domstol efter det att åtgärden upphört (jfr RÅ 81 2:44 och RÅ 1986 ref. 150). Lagrådet föreslår därför att 42 § kompletteras med en bestämmelse som ger den intagne rätt att få ett beslut om avskildhet prövat av domstol. En motsvarande ändring föreslås i 44 § första stycket 3 LVM. Dessa ändringar bör föranleda följdändringar i 18 § tredje stycket 3 lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

Som en följd av vad ovan anförts och den föreslagna ändringen i 15 b § föreslår Lagrådet att 42 § 2 ges följande lydelse: "2. gäller vård i enskildhet enligt 15 b § eller avskildhet enligt 15 c §, eller".

Det finns, särskilt med hänsyn till karaktären av de beslut som avses i 42 §, starka skäl för krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt. Lagrådet föreslår därför att till 42 § fogas ett andra stycke med följande lydelse: "Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten."

Motsvarande ändringar föreslås i 44 § LVM.

Förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

5 kap. 1 a §

Den samverkan som genom förslaget åläggs socialnämnden och andra samhällsorgan som berörs av hithörande frågor avses i sig inte innefatta en sådan skyldighet att lämna uppgifter som enligt 14 kap. 1 § sekretesslagen bryter sekretess. En erinran om att sekretess kan begränsa möjligheterna att utbyta information mellan myndigheter och andra som samverkar tas enligt förslaget in i para-

grafen. Lagrådet ifrågasätter behovet och värdet av en sådan hänvisning och förordar att den utgår. Skulle det likväl anses påkallat med en sådan bestämmelse bör den utformas efter mönster av 8 § lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Motsvarande synpunkter på hänvisningar till sekretessbestämmelser anförs i fråga om 2 f § hälso- och sjukvårdslagen, 1 kap. 2 a § första stycket skollagen (1985:1100) samt 2 kap. 1 a § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

14 kap. 1 §

Kriteriet för när anmälan till socialnämnden bör respektive skall göras är att en person eller en myndighet får kännedom om något som kan innebära att nämnden behöver ingripa till ett barns skydd. I remissen har inte frågan om förutsättningar för anmälningskyldighet närmare utvecklats. Lagrådet utgår från att det nämnda kriteriet korresponderar med uttrycket "barn som far illa eller riskerar att fara illa".

16 kap. 1 §

Lagrrådet förordar en redaktionell överarbetning av 16 kap. 1 § och föreslår att paragrafens inledande tre stycken sammanförs till två stycken med följande lydelse:

"Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd i fråga om en enskild person kan flyttas över till en annan socialnämnd. Överflyttning skall ske, om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till den enskildes önskemål, hjälpbehovets varaktighet och omständigheterna i övrigt framstår som lämpligt.

Om de berörda kommunerna inte kan komma överens om överflyttning, får den kommun där frågan om överflyttning kommit upp ansöka om överflyttning av ärendet hos den länsstyrelse där den andra kommunen ligger.”

Förslaget till lag om ändring i brottsbalken

3 kap. 12 § och 5 kap. 5 §

Enligt förslaget är en förutsättning för att angivelse från målsäganden inte skall krävas att de i paragraferna angivna brotten riktar sig mot ett barn. Av kommentaren framgår att med barn avses personer under 18 år. Åldersgränsen har hämtats från 20 kap. 14 § rättegångsbalken, där gränsen framgår av att det är vårdnadshavaren som får ange ett brott till åtal eller väcka åtal om brottet rör en omyndig person som är målsägande. Det i lagtexterna använda uttrycket ”barn” kan dock tolkas så att endast mycket unga personer avses. Bestämmelserna skulle vinna i klarhet om åldersgränsen framgick av lagtexten (jfr 16 kap. 10 a § brottsbalken). Lagrådet noterar i detta sammanhang att remissprotokollet inte berör frågan om och hur den unges egen inställning till åtalsfrågan skall beaktas. Spörsmålet förtjänar uppmärksamhet.

Åklagares rätt att åtala föreslås i båda paragraferna begränsad till fall då brottet riktar sig mot ett ”barn som är närstående till gärningsmannen”. I kommentaren till 3 kap. 12 § ges olika exempel på vilka som begreppet omfattar. Avslutningsvis sägs att avsikten är att den särskilda åtalsbestämmelsen skall kunna användas i situationer där det finns en risk för att vårdnadshavaren själv är gärningsman, befinner sig i en lojalitetsställning mot gärningsmannen eller liknande. Utta-landet synes gå utöver vad lagtexten ger uttryck för, men får anses

bättre svara mot den övergripande syn på barns behov av skydd i utsatta situationer som präglar remissen. Mot denna bakgrund och då närståendebegreppet kan vara oklart till sin innebörd förordar Lagrådet att detta särskilda rekvisit får utgå.

Enligt 5 kap. 5 § första stycket i gällande lydelse krävs det för att åklagare efter angivelse skall få åtala brott som avses i 1 – 3 §§ samma kapitel att åtal av särskilda skäl anses påkallat ur allmän synpunkt och, såvitt gäller åtal för förolämpning, att någon av förutsättningarna enligt första stycket 2 – 4 är uppfyllda. När åtalsrätten nu föreslås utvidgad till fall då brottet riktat sig mot ett barn har kravet på särskilda skäl utgått. Motiveringen att det inte finns anledning att göra någon skillnad mellan brotten vållande till kroppsskada eller sjukdom å ena sidan, dvs. fall som avses i 3 kap. 12 §, jämfört med ärekränkingsbrotten i 5 kap. 1 – 3 §§ å den andra synes inte övertygande. Till detta kommer att effekten av den åtskillnad som förslaget innebär kan bli särskilt påtaglig, t.ex. om gärningsmannen samtidigt begått brott mot två ungdomar och en av dem nyss fyllt 18 år medan den andra inom kort skulle uppnå samma ålder. Lagrådet förordar därför att kravet på ”särskilda skäl” får gälla även i de fall åklagare ges åtalsrätt. Någon motivering till att kraven enligt 5 § första stycket 2 – 4 inte skulle gälla när åklagare ges åtalsrätt såvitt gäller underåriga har inte lämnats i remissen. Lagrådet förordar att dessa krav får gälla även i dessa fall.

Sammanfattningsvis föreslår Lagrådet att paragraferna får följande lydelse:

3 kap. 12 §

”Vållande till kroppsskada - - - påkallat ur allmän synpunkt.

Angivelse från målsäganden krävs dock inte om brottet riktar sig mot någon som inte har fyllt arton år.”

5 kap. 5 §

”Brott som avses - - - annan än målsägande. Om brottet riktar sig mot någon som är under arton år eller om i annat fall målsäganden anger brottet till åtal, får åklagaren väcka åtal om detta av särskilda skäl anses påkallat ur allmän synpunkt och åtalet avser

1. förtal och grovt - - - hennes homosexuella läggning.

Har förtal riktats - - - synpunkt, av åklagare.

Innebär brott som - - - har bemyndigat därtill.”

29 kap. 2 §

I 29 kap. 1 § anges de allmänna grunder enligt vilka straffmätning skall ske. Av huvudregeln i första stycket framgår att straff skall mätas ut efter brottets eller den samlade brottslighetens straffvärde. Enligt andra stycket skall vid bedömningen särskilt beaktas bl.a. den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit. Den inledande paragrafen följs i 2 § upp med en exemplifierande och i stor utsträckning allmänt hållen uppräkningslista under skilda punkter av sådana försvårande omständigheter som ökar straffvärdet. Hit hör om den tilltalade visat särskild hänsynslöshet (punkt 2), utnyttjat någon annans skyddslösa ställning eller särskilda svårigheter att värja sig (punkt 3) eller grovt utnyttjat sin ställning eller i övrigt missbrukat ett särskilt förtroende (punkt 4). Exempelen är utformade så att de regelmässigt bör ges ett tydligt genomslag i straffmätningen (jfr prop. 2001/02:59 s. 58).

I lagrådsremissen föreslås att ytterligare en punkt tillförs 2 §. Enligt denna punkt skall såsom försvårande omständighet särskilt beaktas om brottet varit ägnat att riskera tryggheten hos ett barn i dess förhållande till en förälder eller annan vuxen som står barnet särskilt nära. Avsikten är att regeln skall gälla inte endast i situationer då brottet riktar sig mot barnet utan också då det riktar mot annan.

Vad som redovisas i lagrådsremissen och betänkandet SOU 2001:72 Barnmisshandel visar på det angelägna i att barn i utsatta situationer blir uppmärksammade och får det skydd som behövs. Som framgår av remissprotokollet och det där redovisade rättsfallet NJA 2000 s. 612 kan det inte råda någon tvekan om att de nyssnämnda, redan nu gällande bestämmelserna i 1 och 2 §§ kan vara tillämpliga när en förälder eller annan som anförtrotts vården om ett barn utövar våld mot barnet och därigenom inte bara skadar eller kränker barnet utan också riskerar barnets tillit till den vårdansvarige och behov i vidare mening av en trygg hemmiljö. Bestämmelserna får också anses ge utrymme för straffskärpning när ett barn exempelvis i hemmet ser och hör hur den ena föräldern utövar våld mot den andra, dvs. inte bara i fall då barnet som brottsoffer berövas sin trygghet i förhållande till förövaren utan också när barnet som tredje man bevittnar att en närstående blir slagen (jfr Berg m.fl., Kommentar till brottsbalken, 29 kap. 2 § 2, 3 och 4 s. 29:24 och 25). Bestämmelsernas tillämpningsområde är inte begränsat till fall då våld har utövats. Även annan brottslighet kan föranleda straffskärpning.

Mot bakgrund av vad som nu sagts vill Lagrådet därför ifrågasätta om den föreslagna nya punkten i sak kommer att medföra någon skillnad, i vart fall såvitt avser brott riktade mot barn. Det finns även en fara för att den nya bestämmelsen kan väcka tvivel om räckvidden av gällande bestämmelser då andra i behov av särskilt skydd, t.ex.

åldringar, blir utsatta för brott som rycker undan grundvalen för deras trygghet.

Till vad som nu sagts kommer att lagförslaget är allmänt hållet och inte begränsar sig till den typ av brottslighet (våld och andra kränkningar av person som står barnet nära) som i motiven framhålls som skäl för regleringen. Att brottet skall ha "varit ägnat" att riskera barnets trygghet ger ytterligare osäkerhet om i vilka fall som en straffskärpning kan komma i fråga (jfr om detta uttryck Jareborg, Allmän kriminalrätt, 2001, s. 177). Det gäller inte bara brottets objektiva sida utan också de problem som är förknippade med frågan om gärningsmannens uppsåt. Även avgränsningen till den "som står barnet särskilt nära" försvårar förutsebarheten i fråga om bestämmelsens räckvidd.

Lagrådet vill även peka på att förslaget innebär att kapitlet tillförs en kasuistisk reglering som det inte ansetts vara avsett för.

Mot bakgrund av vad som nu anförts avstyrker Lagrådet förslaget i den utformning det fått i remissen.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1971:249) om allmänna förvaltningsdomstolar

Som en följd av de ändringar som föreslagits i LVU, LVM och LSU om rätt att överklaga beslut om avskildhet föreslår Lagrådet att uppräkningslistan i 18 § fjärde stycket 3 av mål i vilka länsrätt är domför med en lagfaren domare ensam kompletteras enligt följande:

"... vård av unga, mål om vård i enskildhet enligt 15 b § samma lag, mål om avskildhet enligt 15 c § samma lag, mål om tillfälligt... missbrukare i vissa fall, mål om vård i enskildhet och mål om avskildhet

enligt 34 § samma lag, mål om ... slutna ungdomsvård, mål om avskildhet enligt 17 § samma lag, mål om tillfälligt..."

Förslaget till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Enligt Lagrådets mening bör det föreslagna tredje stycket i 2 b § i stället föras in som ett nytt andra stycke i den föreslagna 2 f § (jfr 3 § polislagen och 2 a § skollagen).

I fråga om bestämmelsen rörande sekretess i 2 f § första stycket andra meningen hänvisar Lagrådet till vad som anförts vid 5 kap. 1 a § SoL.

Förslaget till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

I fråga om bestämmelsen rörande sekretess i 1 kap. 2 a § första stycket andra meningen hänvisar Lagrådet till vad som anförts vid 5 kap. 1 a § SoL.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

I 34 § andra och tredje styckena föreslås motsvarande ändringar som i 15 b § första och andra styckena LVU.

Av skäl som anförts vid 42 § LVU föreslås att 44 § första stycket 3 ändras på motsvarande sätt som 42 § första stycket 2 LVU samt att till paragrafen fogas en bestämmelse om att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område

I fråga om bestämmelsen rörande sekretess i 2 kap. 1 a § andra meningen hänvisar Lagrådet till vad som anförts vid 5 kap. 1 a § SoL.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård

14 §

I tredje stycket föreslår Lagrådet motsvarande ändringar som i 15 b § första och andra styckena LVU.

17 §

Texterna i lagförslagen i övrigt är könsneutrala. Även texten i denna paragraf bör ges en sådan utformning. Lagrådet föreslår följande:

”Om det är särskilt påkallat av att den dömde uppträder våldsamt eller är så påverkad av berusningsmedel att han eller hon inte kan hållas till ordningen, får den dömde hållas i avskildhet under förutsättning att han eller hon står under fortlöpande uppsikt av personalen. Den dömde får dock inte hållas i sådan avskildhet längre tid än som är absolut nödvändigt och inte i något fall under längre tid än 24 timmar i följd.”

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.